

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Vladislavy Riegrové, Ph.D. a soudců JUDr. Milady Uhlířové a JUDr. Ondřeje Kubáta, v právní věci

zapsané osoby: **Právovárečné měšťanstvo v Plzni**, IČO 10358986
sídlem Vlastina 602/23, Severní předměstí, 323 00 Plzeň
zastoupen JUDr. Pavlem Roubalem, advokátem
sídlem Otýlie Beníškové 1664/14, 301 00 Plzeň

o zápis výmazu do obchodního rejstříku, **o odvolání zapsané osoby** proti usnesení Krajského soudu v Plzni č.j. A 29291/RD104/KSPL, Fj 34218/2020/KSPL ze dne 9. září 2020

takto:

Usnesení soudu prvního stupně se v napadeném rozsahu, tedy v bodě II. výroku potvrzuje.

Odůvodnění:

1. Usnesením shora uvedeného čísla a data soud prvního stupně rozhodl v bodě I. výroku takto: „Krajský soud v Plzni zahajuje řízení o výmaz Právovárečné měšťanstvo v Plzni, se sídlem Vlastina 602/23, Severní předměstí, 323 00 Plzeň, identifikační číslo 10358986 z veřejného rejstříku. V bodě II. výroku rozhodl takto: „V obchodním rejstříku vedeném u Krajského soudu v Plzni v oddílu A, vložce číslo 29291 se zapisuje ostatní skutečnosti Vymazává se Právovárečné měšťanstvo v Plzni, se sídlem Vlastina 602/23, Severní předměstí, 323 00 plzeň, identifikační číslo 10358986 z obchodního rejstříku včetně všech zapsaných údajů. Výmaz se provádí z důvodu, že se jedná o osobu, která se podle § 42 z.v.ř. do obchodního rejstříku nezapisuje. Den výmazu: Dnem nabytí právní moci.“
2. Z odůvodnění rozhodnutí vyplývá, že rejstříkovému soud byl doručen podnět společnosti Plzeňský Prazdroj, a.s. k zahájení rejstříkového řízení o dosažení shody mezi zápisem domnělého subjektu Právovárečné měšťanstvo v Plzni a skutečným stavem, když Právovárečné měšťanstvo v Plzni není subjektem, který by bylo možno zapsat do obchodního / veřejného / rejstříku, neexistuje v současnosti jako právnická osoba.
3. Soud odkázal na skutečnosti, vyplývající ze spisu, vedeného pod sp. Zn. A 29291/KSPL, a sice, že Plzeňský Prazdroj, a.s. podal u Krajského soudu v plzni dne 2. 3. 2016 návrh na výmaz Právovárečného měšťanstva v Plzni z obchodního rejstříku. Tento návrh byl usnesením Krajského soudu v Plzni ze dne 14. 3. 2016, č. j. A 29291/RD39/KSPL zamítnut. Proti tomuto usnesení bylo podáno odvolání a Vrchní soud v Praze svým usnesením ze dne 22. 1. 2018, č. j. 7 Cmo 226/2016 napadené usnesení změnil, že návrh na zápis výmazu odmítl, rozhodnutí nabylo právní moci 8. 2. 2018. Plzeňský Prazdroj, a.s. podal dne 9. 4. 2018 dovolání, toto bylo Nejvyšším soudem ČR odmítnuto rozhodnutím sp. zn. 27 Cdo 1981/2018 ze dne 11. 3. 2020.
4. Poté, co popsal předchozí procesní vývoj, soud poukázal na pasáž odůvodnění předmětného rozhodnutí Nejvyššího soudu, kde se uvádí, že Nejvyšší soud sdílí pochybnosti dovolatele /Plzeňský Prazdroj, a.s./ o správnosti zápisu Právovárečného měšťanstva v Plzni do obchodního

Shodu s prvopisem potvrzuje Markéta Zelenková.

rejstříku, kdy již na první pohled je zřejmé, že Právovárečné měšťanstvo Plzeň není žádnou z osob, které se podle § 42 z. v. ř. do obchodního rejstříku zapisují. Přitom platí, že je-li do obchodního rejstříku zapsána osoba, která v něm být zapsána nemá, odporuje takový zápis skutečnému stavu.

5. Soud dále odkázal na dikci ustanovení § 78 odst. 1 zákona č. 304/2013 Sb., shledal plnění podmínek pro zahájení řízení o zápis výmazu, a rovněž i pro samotný výmaz Právovárečného měšťanstva Plzeň, „když se zjevně jedná o osobu, která v souladu s § 42 z. v. ř. není osobou zapisovanou do veřejného rejstřík. Soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku I. a II. tohoto usnesení.“
6. Ve včas podaném odvolání směřujícím do bodu II. výroku Právovárečné měšťanstvo v Plzni navrhovalo zrušení rozhodnutí soudu prvního stupně.
7. Odvolatel vyjádřil přesvědčení o tom, že soudu prvního stupně vytýkal, že jeho výrok není podložen žádným ustanovením hmotného práva, které by odůvodňovalo výmaz existující právnické osoby - právovárečného měšťanstva v Plzni. Namítal dále, že dovolací soud odmítavým usnesením přijatým s odkazem na ustanovení § 243c odst. 1, 2 o. s. ř. nemůže dovolací soud řešit z povahy věci žádné právní otázky, nýbrž se pouze v konkrétním případě vyjádřit k tomu, proč za daných podmínek nebyly naplněny podmínky přípustnosti. K právním závěrům tam obsaženým stran merita věci proto jakýkoliv soud, tedy ani soud rejstříkový, nemůže vůbec přihlížet či odkázat na ně jakožto na důvod pro vydání rozhodnutí. V mezidobí byl tento právní názor aprobován i nálezovou judikaturou z Ústavního soudu ČR, a to konkrétně nálezem ze dne 20. 1. 2020 spisové značky II. ÚS 4152/18.
8. Odvolatel má rozhodnutí rejstříkového soudu za exces, jde o rozhodnutí, jež je projevem protiústavní libovůle. Namítá rovněž, že soud měl povinnost umožnit účastníkovi, aby se před vydáním rozhodnutí k věci vyjádřil.
9. Závěrem odvolatel zdůraznil, že existenci ani právní subjektivitu Právovárečného měšťanstva v Plzni nelze zpochybnit, neplyne to jen z rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 1899/2013 z 7. 11. 2013, ale také z 767 odst. 2 obchodního zákoníku a dnes z § 3053 občanského zákoníku, kde se na § 767 odst. 2 obch. zák. odkazuje. Odvolatel navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí.
10. Odvolací soud přezkoumal usnesení soudu prvního stupně v napadeném, rozsahu a řízení, které předcházelo jeho vydání podle ust. §§ 212, 212a o. s. ř., bez provedení jednání a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.
11. Je skutečností, že zde není dána procesní situace ve smyslu ustanovení § 226 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s ustanovením § 243g o. s. ř. a je třeba říci, že se soud prvního stupně tohoto postupu ani nedovolával. Rovněž ani z odůvodnění předmětného rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR coby soudu dovolacího nevyplývá, že by dovolací přímo vyslovil, že je soud prvního stupně vázán ve smyslu uvedené právní úpravy právním názorem dovolacího soudu.
12. To však neznamená, že by snad nižší soudy nemohly vůbec přihlížet či odkázat na právní názor, jenž Nejvyšší soud ČR zaujal v jiném řízení, jak se domnívá odvolatel. A je třeba říci, že Nejvyšší soud ČR, ale i Ústavní soud, ve svých, odmítavých rozhodnutí prezentují svá, často obsáhle zdůvodněná, stanoviska k meritu věci. Tato stanoviska jsou právní praxí a tedy i soudy, respektována, přestože nejsou podle příslušných zákonných ustanovení přímo závazná. Je tak naplněn princip předvídatelnosti soudních rozhodnutí a princip právní jistoty.
13. V poměrech posuzované věci naplní hledisko předvídatelnosti rozhodnutí soudu a právní jistoty, pokud soud prvního stupně vyšel ze stanoviska, nastíněného Nejvyšším soudem v rozhodnutí, jež se týkalo téhož účastníka, vůči němuž bylo rozhodováno o výmazu z obchodního rejstříku. Z odůvodnění rozhodnutí sp. zn. 27 Cdo 1981/2018 ze dne 11. 3. 2020 vyplývá, že v dovolacím

řízení byl zpochybněn závěr odvolacího soudu, dle něhož navrhovatel / Plzeňský Prazdroj, a.s./ není oprávněn k podání návrhu na výmaz Právovárečného měšťanstva Plzeň z obchodního rejstříku, přičemž dovolací soud dospěl k závěru o nepřipustnosti tohoto dovolání a dovolání odmítl. V čl. 9 odůvodnění svého rozhodnutí dovolací soud uvedl: „Bez ohledu na shora uvedené/ a bez vlivu na závěr o nepřipustnosti dovolání / však Nejvyšší soudu dodává, že sdílí pochybnosti dovolatele o správnosti zápisu Právovárečného měšťanstva Plzeň do obchodního rejstříku. Již na první pohled je totiž zřejmé, že PMP není žádnou z osob, které se podle § 42 z.v.r. do obchodního rejstříku zapisují. Přitom platí, že je-li v obchodním rejstříku zapsána osoba, která v něm být podle zákona nemá, odporuje takový zápis skutečnému stavu. Bude proto na rejstříkovém soudu, aby zvážil postup podle § 78 odst. 1 věty druhé z.v.r. tj. zahájení řízení o výmaz PMP z obchodního rejstříku i bez návrhu.“

14. Odvolací soud uvádí, že rozdílná procesní situace oproti aktuálnímu řízení o výmaz spočívala v tom, že původně řízení probíhalo na návrh, nyní jde o řízení, zahájené bez návrhu. Naopak by bylo popřením principu předvídatelnosti soudního rozhodnutí a popření právní jistoty, pokud by soud, aniž by případně vyvrátil danou právní argumentaci Nejvyššího soudu ČR, příslušný výmaz neučinil.
15. V této souvislosti je z širšího hlediska na místě pro úplnost zdůraznit, že Česká republika je materiálním právním státem, který je vystaven mimo jiné na důvěře občanů v právo. Judikatura Ústavního soudu i Evropského soudu pro lidská práva považuje za zákon v materiálním smyslu právě i judikaturu soudů /srov. rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve věcech Kruslin proti Francii ze dne 24. 4. 1990, Mueller a další proti Švýcarsku ze dne 24. 5. 1988, Markt Intern Verlag GmbH a Klaus Beermann proti SRN ze dne 20. 11. 1989, nebo nálezy Ústavního soudu ze dne 8. 2. 2016, sp. zn. IV. ÚS 611/05, ze dne 28. 2. 2006, sp. zn. Pl. ÚS 20/05, nebo ze dne 20. 9. 2006, sp. zn. II. ÚS 566/05/. Vyjádřeno poněkud konkrétněji, Ústavní soud dovodil, že v obecné rovině ve vztahu k závaznosti soudní judikatury by měl být již jednou učiněný výklad, nedojde-li k následnému shledání dostatečných relevantních důvodů podložených racionálními a přesvědčivějšími argumenty, ve svém souhrnu, více konformnějšími s právním řádem jako významovým celkem a svědčícími tak pro změnu judikatury, východiskem pro rozhodování následujících případů stejného druhu, a to z pohledu a principu formální spravedlnosti, resp. rovnosti (k tomu srov. např. nález ze dne 25. 1. 2015, sp. zn. III. ÚS 252/04). Ustálená judikatura proto představuje pro účastníka řízení „zákon“ /ve smyslu účinného právního předpisu v podobě, v jaké jej soudy prakticky aplikují, neboť tím je naplňována ochrana oprávněné důvěry v právo, jakož i předvídatelnost soudních rozhodnutí/, na jehož znění se účastník řízení může spoléhat a jehož účinků se může dovolat /srov. nález Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 2234/10 ze dne 9. 8. 2013/.
16. Pokud soud v řízení, zahájeném bez návrhu / v podrobnostech odvolací soud odkazuje na odůvodnění rozhodnutí soudu prvního stupně / rozhodl o příslušném výmazu, nelze tomuto postupu vytknout pochybení.
17. Odvolací soud usnesení soudu prvního stupně v bodě II. výroku jako věcně správné podle ustanovení § 219 o. s. ř. potvrdil.

Poučení:

Proti tomuto usnesení je dovolání přípustné, jestliže toto rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak /§ 237 o. s. ř./. Dovolání lze podat u soudu, který rozhodoval v prvním stupni, a to do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu.

/§ 240 odst. 1 věta první o. s. ř./ . Přípustnost dovolání je dle § 239 o. s. ř. oprávněn zkoumat jen dovolací soud.

Praha 29. září 2021

JUDr. Vladislava Riegrová, Ph.D. v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Markéta Zelenková.